

Závěrečný projekt

Téma:

Netolismus a jeho vliv na chování a životosprávu žáků 8. tříd základních škol.

Výzkumný problém:

Vliv virtuálních drog na chování a životosprávu žáků 8. třídy základní školy.

Představení tématu:

Problematika netolismu, neboli závislosti na virtuálních drogách (televize, video, počítačové hry, mobil, internet,...) je v dnešní době čím dál ožehavější téma a počet dětí, které jsou závislé na virtuálních drogách neustále narůstá. I v pozdějším věku to zasahuje do každodenní životosprávy a často to narušuje náš osobní život, ačkoliv si to nemusíme sami mnohdy uvědomovat.

Cíle výzkumu:

Cílem výzkumu je zjistit, jaký vliv mají virtuální drogy na chování žáků 8. tříd na základních školách, jaký to má dopad na životosprávu a tělesný stav jedince. Jde o zmapování přístupu k virtuálním drogám, jak často je žáci využívají, v kolika letech začali poprvé užívat mobilní telefony a zda si sami vůbec uvědomují nějaké změny na sobě samých (v chování, trávení volného času) či na svém okolí. Jelikož netolismus je velmi široké téma, tak práce se bude zabývat netolismem pouze obecně a jako hlavní téma bude zvolen vliv virtuálních drog na osobnost žáka a životosprávu žáků 8. tříd.

Výzkumné otázky:

Hlavní výzkumná otázka:

- Jaký vliv mají virtuální drogy na chování a životosprávu žáků 8. tříd ZŠ?

Vedlejší výzkumné otázky:

- V kolika letech se žáci 8. tříd poprvé dostali k počítači a internetu?
- Jak často se žáci 8. tříd dívají na televizi?
- V kolika letech dostali žáci 8. tříd svůj první mobilní telefon?
- Pozorují žáci 8. tříd na sobě či ostatních změnu v chování, když mají např. neomezený přístup k internetu?
- Jaký vliv mají virtuální drogy na životosprávu žáků 8. tříd?

Volba výzkumné strategie:

K tomuto tématu byla zvolena kvantitativní výzkumná strategie, jelikož cílem je získat základní informace o netolismu od velkého počtu žáků 8. tříd základní školy, aby se z toho daly utvořit závěry, které by mohly hromadně platit pro žáky druhého stupně základní školy. Je potřeba toto problematiku téma prozkoumat z aspektu žáků základních škol.

Hypotéza:

Teoretická hypotéza: Závislost dětí na virtuálních drogách ovlivňuje jejich životosprávu.

Praktická hypotéza: Děti, které tráví mnoho času u počítače/ televize, mají větší sklony k nadváze.

Děti, které jsou závislé na virtuálních drogách, mají vyšší BMI.

Děti ze sociálně vyšších rodin jsou více závislé na virtuálních drogách než děti ze sociálně slabších rodin.

Konceptualizace:

Netolismus je chorobná závislost na tzv. virtuálních drogách, mezi které jsou počítány televize, video, počítačové hry, mobilní telefon nebo práce či zejména zábava na internetu (chatování, kontrola e-mailových zpráv atd.)

Operacionalizace:

Indikátor č. 1 – Počet počítačů v rodině

Možnost připojení internetu

Vlastní mobilní telefon

Počítačové hry

Indikátor č. 2 – Počet kamarádů

Místo bydliště

Počet domácích mazlíčků

Indikátor č. 3 – Počet mimoškolních aktivit

Nejvhodnější metoda sběru dat:

- Dotazník – jedná se o jednu z nejznámějších a nejpoužívanějších metod ke sběru informací. Čili výhodou je, že populace zná tuto metodu a už ví „o co jde“. Je to skvělá volba pro zjištění určitých informací větší části populace. Nevýhodou je, že člověk nemusí odpovídat vždy pravdivě a je třeba pečlivě dbát na správné položení otázky.
- Způsob výběru vzorku – ten už je dán, že práce se zabývá žáky 8. tříd, čili po dohodě s některými brněnskými školami se rozdá jejich žákům 8. tříd dotazníky, které v určené hodině vyplní a následně vysbírají.

Příklad z dotazníku:

Dobrý den,

chtěla bych Vás co nejsrdečněji požádat o vyplnění tohoto dotazníku, který by mi velice pomohl k dokončení mé diplomové práci.

Velmi Vám děkuji za čas nad ním strávený a přeji Vám krásný hezký den.

Floriánová Jana

1. Jste:
 - Muž
 - Žena
2. Váš věk:
 - 12 let
 - 13 let
 - 14 let
 - 15 let
3. Vaše hmotnost: _____ kg
4. Vaše výška: _____ cm
5. Vlastníte mobilní telefon?
 - Ano
 - Ne (přejděte k otázce č. 7)
6. Od kolika let vlastníte mobilní telefon?

7. Máte doma televizi?
 - Ano
 - Ne (přejděte k otázce č. 10)
8. Kolik máte doma televizí?
 - 1

- 2
- 3
- Jiný počet: _____

9. Máte ve svém pokoji televizi?

- Ano
- Ne

10. Máte doma počítač?

- Ano
- Ne (přejdi k otázce č. 12)

11. Kolik máte doma počítačů?

- 1
- 2
- 3
- Jiný počet: _____

Závěr:

Nejdůležitější je zvolit si správný cíl, za kterým se půjde, a podle kterého se budou sestavovat otázky do dotazníků. Mít určitý bod, od kterého se dá odpíchnout, když se neví kudy kam. Správně by měly být položeny i hypotézy, s kterými na závěr pracujeme a vyvozujeme z nich závěry důležité pro naši práci.

Dalším důležitým aspektem je sestavování dotazníku a správné kladení otázek. Na tom záleží celkový úspěch práce, jelikož špatně formulované či položené otázky nemusí respondent dobře pochopit a hned může dojít k omylu a špatného uvedení odpovědi. To je jeden z důležitých problémů. Další je například i ten, že lidé nemusí mnohdy odpovídat pravdivě a to také může vnést do závěru práce určité komplikace a nepřesnosti. Ale tomu se nedá zkrátka u dotazníku vyhnout, je to vždy svobodná volba, co daný respondent do dotazníku zodpoví.

Literatura:

1. ADÁMKOVÁ, Věra. *Obezita: příčiny, typy, rizika, prevence a léčba*. Brno: Facta Medica, 2009. 122 s. ISBN 978-80-904-2605-4.
2. DOUBRAVA, Lukáš. *Osmdesát procent obětí kyberšikany zná agresora*. Učitelské noviny. 2010 roč. 113, č. 8
3. ELLIOTTOVÁ, Michaele. *Jak ochránit své dítě: násilí a pornografie na obrazovce, sexuální zneužití, šikanování, hazardní hráčství, únos, drogy a alkohol*. 3. vyd. Praha: Portál s.r.o., 2000. 160 s. ISBN 80-7178-419-2.
4. FISCHER, Slavomil, ŠKODA, Jiří. *Sociální patologie: analýza příčin a možnosti ovlivňování závažných sociálně patologických jevů*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. 224 s. ISBN 978-80-247-2781-3.
5. HÁJEK, Bedřich, HOFBAUER, Břetislav, PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy*. 1. vyd. Praha: Portál, 2008. 240 s. ISBN 978-80-7367-473-1.
6. NEŠPOR, Karel, *Návykové chování a závislost: současné poznatky a perspektivy léčby*. 1. vyd, Praha: Portál, s. r. o., 2000. 152 s. ISBN 80-7178-432-X.
7. NEŠPOR, Karel, CSÉMY Ladislav, PERNICOVÁ, Hana. *Problémy s návykovými látkami ve školním prostředí: Časná a krátká intervence*. vyd. neuvedeno, Praha: Sportpropag, 1998. 108 s. ISBN neuvedeno.
8. PÁVKOVÁ, Jiřina et al. *Pedagogika volného času:teorie, praxe a perspektivisty mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. 2. vyd. Praha: Portál, 2001. 229 s. ISBN 80-7178-569-5.
9. POKORNÝ, Vratislav., TELCOVÁ, Jana., TOMKO, Anton. *Patologické závislosti*. 2.vyd. Brno: Ústav psychologického poradenství a diagnostiky r. s. 2002. 194 s. ISBN 80-86568-02-04.
10. POKORNÝ, Vratislav., TELCOVÁ, Jana., TOMKO, Anton. *Prevence sociálně patologických jevů:manuál praxe*. 3.rozšířené vyd. Brno: Ústav psychologického poradenství a diagnostiky r. s. 2003.1 86 s. ISBN 80-86568-04-0.

11. VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychologie problémového dítěte školního věku*. 1. vyd. Praha: Karolinum, nakladatelství UK, 1997. 170 s. ISBN 80-7184-488-8.
12. VYBÍRAL, Zbyněk. *Psychologie lidské komunikace*. 1. vyd. Praha: Portál, s.r.o., 2000. 264 s. ISBN 80-7178-291-2.
13. ZLATUŠKA, Jiří. *Počítače, jejich užití či zneužití*. Zpravodaj ÚVT MU, 4/1997 roč. VII, č. 4. ISSN 1212-0901.

Myslím si, že ptát se dětí na to, jaký vliv na ně má závislost na internetu není nejvhodnější způsob, jak zjistit, jaký vliv má na děti závislost na internetu. Co když ve vašem výzkumu narazíte jen na 3 žáky, které vyhodnotíte jako závislé (v projektu se nedozvíme, podle čeho...)? Co s výsledky pak?